

Edunvalvontavaltuutus

Laki edunvalvontavaltuutuksesta 25.5.2007/648

Edunvalvontavaltuutusta koskeva keskeinen sanasto:

Edunvalvontavaltuutus/edunvalvontavaltakirja

Edunvalvontavaltuutus on asiakirja, jolla henkilö voi etukäteen järjestää asioidensa hoidon sen varalta, että hän myöhemmin tulee sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi kykenemättömäksi huolehtimaan asioistaan. Valtuutus on tehtävä kirjallisesti muotomääräyksiä noudattaen; valtuuttajan on kahden todistajan ollessa samanaikaisesti läsnä allekirjoitettava valtakirja tai tunnustettava siinä oleva allekirjoituksensa. Todistajien on sen jälkeen todistettava valtakirja allekirjoituksillaan.

Valtuuttaja

Henkilö, joka tekee edunvalvontavaltuutusta koskevan asiakirjan, eli tuleva edunvalvottava.

Valtuutettu

Edunvalvontavaltuutuksessa määritetään henkilö eli valtuutettu, jolla on oikeus edustaa valtuuttajaa edunvalvontavaltuutuksessa määritellyissä asioissa.

Edunvalvottavan taloudelliset asiat

Valtuuttajan omaisuutta ja taloutta koskevat asiat, joita koskevia oikeustoimia valtuutettu voi tehdä edunvalvontavaltakirjan mukaisesti.

Edunvalvottavan henkilöä koskevat asiat

Edunvalvottavan henkilöä koskevia asioita ovat esimerkiksi valtuuttajan terveyden- ja sairaanhoito sekä asuinpaikan valinta. Valtuutetulla voi olla kelpoisuus edustaa valtuuttajaa vain sellaisissa henkilöä koskevissa asioissa, joiden merkitystä valtuuttaja ei kykene ymmärtämään sillä hetkellä, jolloin valtuutusta olisi käytettävä.

Varavaltuutettu

Edunvalvontavaltuutuksessa voidaan ja kannattaa nimetä toinen henkilö varavaltuutetuksi, joka tulee väliaikaisesti valtuutetuksi, jos ensisijainen valtuutettu on estynyt *tilapäisesti* (esim. sairauden tai esteellisyyden vuoksi) hoitamaan valtuutetun tehtävää. Tyypillinen esteellisyyden aiheuttava tilanne on esimerkiksi se, että edunvalvottava ja valtuutettu ovat saman kuolinpesän osakkaita.

Toissijainen valtuutettu

Edunvalvontavaltuutuksessa voidaan nimetä myös toissijainen valtuutettu, joka nimetään valtuutetuksi, jos ensisijaisesti nimetty ei voi tai halua ottaa tehtävään lainkaan vastaan.

Edunvalvontavaltuutuksen vahvistaminen/voimaantulo

Valtuutus astuu voimaan kun valtuuttajan kotipaikkakunnan holhousviranomaisen vahvistaa edunvalvontavaltuutuksen. Valtuutetun on esitettävä maistraatille alkuperäinen valtakirja sekä lääkärinlausunto tai muu siihen rinnastettava luotettava selvitys siitä, että valtuutuksen vahvistamisen edellytykset täyttyvät.

Valtuutetun toimintaa valvova viranomainen

Laissa määritelty holhousviranomainen valvoo, miten valtuutettu hoitaa valtuuttajan omaisuutta. Tällä hetkellä holhousviranomaisena toimii valtuuttajan kotipaikan maistraatti.

Omaisuusluettelo

Valtuuttajan taloudellisia asioita hoitavan on laadittava valtuutuksen astuessa voimaan omaisuusluettelo niistä varoista ja veloista, joiden osalta valtuutetulla on kelpoisuus edustaa valtuuttajaa. Omaisuusluettelo on annettava holhousviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa edunvalvontavaltuutuksen vahvistamisesta.

Tilin antaminen holhousviranomaiselle

Edunvalvontavaltuutuksessa voidaan määrätä, että valtuutetun tulee antaa holhousviranomaiselle eli maistraatille tili määräajoin tehtävän hoitamisesta. Holhousviranomainen voi myös itse pyytää tilitystä, jos siihen on syytä.

Päätöstil

Jollei edunvalvontavaltuutuksessa toisin määrätä, on valtuutetun tehtävänsä päätyttyä annettava selvitys tehtävänsä hoitamisesta. Tätä kutsutaan päätöstiliksi. Päätöstilissä tulee antaa yksityiskohtainen selvitys valtuuttajan tuloista ja menoista, tehdyistä toimista, sekä varoista ja veloista tehtävän päättyessä.